

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
บทนำ.....	1
บทที่	
1 ข้อความคิดว่าด้วยการควบคุมตรวจสอบฝ่ายปกครอง และบทบาทของ ผู้ตรวจการแผ่นดินกับการควบคุมตรวจสอบฝ่ายปกครอง	4
1.1 แนวคิดเกี่ยวกับรัฐเสรีประชาธิปไตย.....	4
1.1.1 หลักนิติรัฐ.....	5
1.1.2 หลักการแบ่งแยกอำนาจ.....	8
1.2 การควบคุมตรวจสอบฝ่ายปกครอง.....	14
1.2.1 ความหมายของฝ่ายปกครองและวัตถุประสงค์แห่งการควบคุม ตรวจสอบ	14
1.2.1.1 ความหมายของฝ่ายปกครอง.....	14
1.2.1.2 วัตถุประสงค์แห่งการควบคุมตรวจสอบ.....	16
1.2.2 หลักการเกี่ยวกับการควบคุมฝ่ายปกครอง.....	19
1.2.2.1 หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำ ทางปกครอง.....	19
1.2.2.2 หลักธรรมาภิบาล.....	21

1.2.3 รูปแบบการควบคุมตรวจสอบของฝ่ายปกครอง.....	25
1.2.3.1 การควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำ ทางปกครอง.....	26
1.2.3.2 การควบคุมความเหมาะสมเป็นธรรมของการกระทำ ทางปกครอง.....	30
1.3 องค์การผู้ตรวจการแผ่นดินกับการควบคุมตรวจสอบฝ่ายปกครอง	34
1.3.1 วิวัฒนาการของการควบคุมตรวจสอบฝ่ายปกครองโดยองค์การ ผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	34
1.3.2 ที่มาและสถานะของผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	40
1.3.2.1 ผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาจากการแต่งตั้งของ ฝ่ายนิติบัญญัติ.....	41
1.3.2.2 ผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาจากการแต่งตั้งของ ฝ่ายบริหาร	44
1.3.3 อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	49
1.3.3.1 อำนาจหน้าที่ดั้งเดิม.....	50
1.3.3.2 อำนาจหน้าที่ที่รับมาภายหลัง.....	52
1.3.4 รูปแบบการจัดตั้งองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	60
1.3.4.1 รูปแบบศาล.....	60
1.3.4.2 รูปแบบอัยการ.....	61
1.3.4.3 รูปแบบผู้ไกล่เกลี่ยประนีประนอม.....	61
2. ผู้ตรวจการแผ่นดินในต่างประเทศ	63
2.1 รูปแบบของผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาจากฝ่ายนิติบัญญัติ : Ombudsman ของประเทศสวีเดน.....	63
2.1.1 ความเป็นมาของ Ombudsman ของประเทศสวีเดน.....	63
2.1.2 ระบบการควบคุมตรวจสอบฝ่ายปกครองของประเทศสวีเดน....	67

2.1.3 ที่มาและสถานะของ Ombudsman.....	69
2.1.3.1 ที่มาของ Ombudsman.....	69
2.1.3.2 สถานะของ Ombudsman.....	70
2.1.4 อำนาจหน้าที่ของ Ombudsman.....	72
2.1.4.1 การตรวจสอบตามคำร้องเรียนของประชาชน.....	72
2.1.4.2 การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	75
2.1.4.3 การให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่รัฐ.....	78
2.2 รูปแบบของผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาจากฝ่ายบริหาร : Médiateur de la République ของประเทศฝรั่งเศส.....	80
2.2.1 ความเป็นมาของ Médiateur ของฝรั่งเศส.....	80
2.2.2 ระบบการควบคุมฝ่ายปกครองของฝรั่งเศส.....	81
2.2.3 ที่มาและสถานะของ Médiateur.....	83
2.2.3.1 ที่มาของ Médiateur.....	83
2.2.3.2 สถานะของ Médiateur.....	84
2.2.4 อำนาจหน้าที่ของ Médiateur.....	85
2.2.4.1 การสอบสวนตามคำร้องเรียน	86
2.2.4.2 การให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแก่ฝ่ายปกครอง.....	89
2.2.5 การปฏิรูปองค์กร Médiateur ของประเทศฝรั่งเศส.....	91
2.3 วิเคราะห์รูปแบบของผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาจากฝ่ายนิติบัญญัติและ ผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาจากฝ่ายนิติบัญญัติ.....	96
3. ผู้ตรวจการแผ่นดินของประเทศไทย	99
3.1 ความเป็นมาในการจัดตั้งองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินในประเทศไทย.....	99
3.2 การควบคุมตรวจสอบฝ่ายปกครองในประเทศไทย.....	103
3.2.1 การควบคุมตรวจสอบโดยองค์กรตุลาการ.....	105
3.2.2 การควบคุมตรวจสอบโดยองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ทำหน้าที่ ตรวจสอบและมีอำนาจวินิจฉัย.....	106

3.2.3 การควบคุมตรวจสอบโดยองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ทำหน้าที่	
ตรวจสอบและให้ความเห็น.....	108
3.3 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย...	111
3.3.1 โครงสร้างของผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	111
3.3.2 ที่มาของผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	113
3.3.3 อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	116
3.3.3.1. การแก้ไขปัญหาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ	
กับประชาชน.....	117
3.3.3.2 การเสนอแก้ไขปัญหาอรรถมาภิบาลในการบริหาร	
ราชการ.....	121
3.3.3.3 การเสนอเรื่องที่มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ..	124
3.3.3.4. การติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะ	
ในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และข้อพิจารณาเพื่อ	
แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ.....	128
3.3.3.5. การดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่ง	
ทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	129
3.3.4 การเสนอผลการดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	132
3.3.4.1 การเสนอผลการดำเนินการต่อฝ่ายบริหาร.....	132
3.3.4.2 การเสนอผลการดำเนินการต่อฝ่ายนิติบัญญัติ.....	134
3.4 วิเคราะห์อำนาจหน้าที่ขององค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินไทยกับการควบคุม	
ตรวจสอบฝ่ายปกครอง.....	135
4. ปัญหาขององค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินของประเทศไทย.....	137
4.1 ปัญหาเรื่องที่มาและสถานะของผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	138
4.1.1 ปัญหาเรื่องที่มาของผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	138
4.1.2 ปัญหาเรื่องสถานะของผู้ตรวจการแผ่นดิน.....	142

4.2 ปัญหาเรื่องบทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินในการควบคุมฝ่ายปกครอง...	145
4.2.1 ความบกพร่องของบทบาทด้านการเสนอแก้ไขปัญหา	
“อรรถมาภิบาล” ในการบริหารราชการ.....	146
4.2.2 ความบกพร่องของบทบาทด้านการเสนอเรื่องที่มีปัญหา	
ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ.....	149
4.3 อำนาจในการตรวจสอบจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทาง	
การเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ.....	153
4.3.1 การตรวจสอบจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	154
4.3.2 การตรวจสอบจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ.....	156
4.4 ปัญหาเรื่องอำนาจในการติดตามการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ.....	158
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	160
บรรณานุกรม	169
ภาคผนวก.....	176

